

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

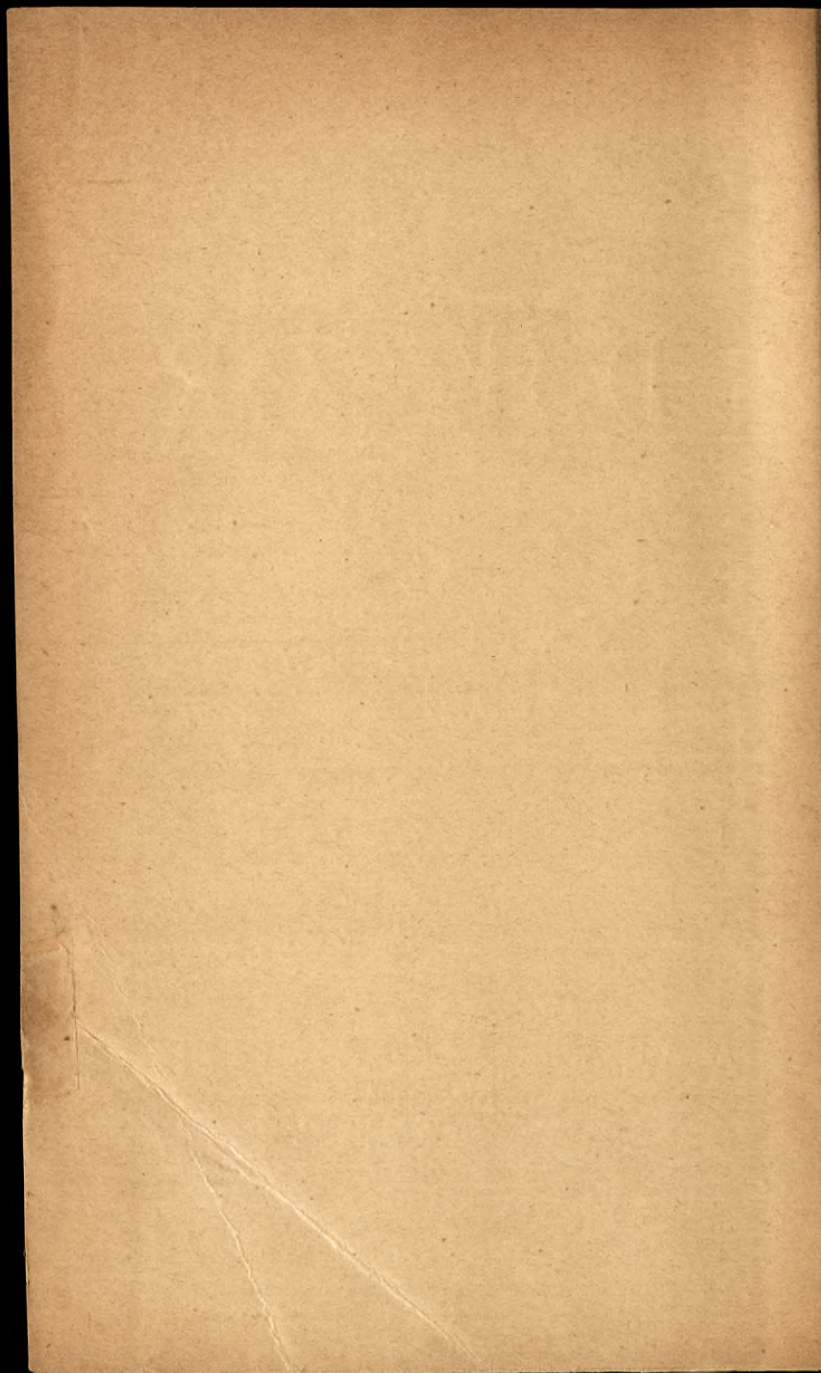
DIKTER

af

Oscar Bensow

Stockholm
Wahlström & Widstrand.

DIKTER

AF

OSCAR BENSOW

STOCKHOLM
WAHLSTRÖM & WIDSTRAND.

Stockholm, Edm. Janse & C:os Boktryckeri, 1896.

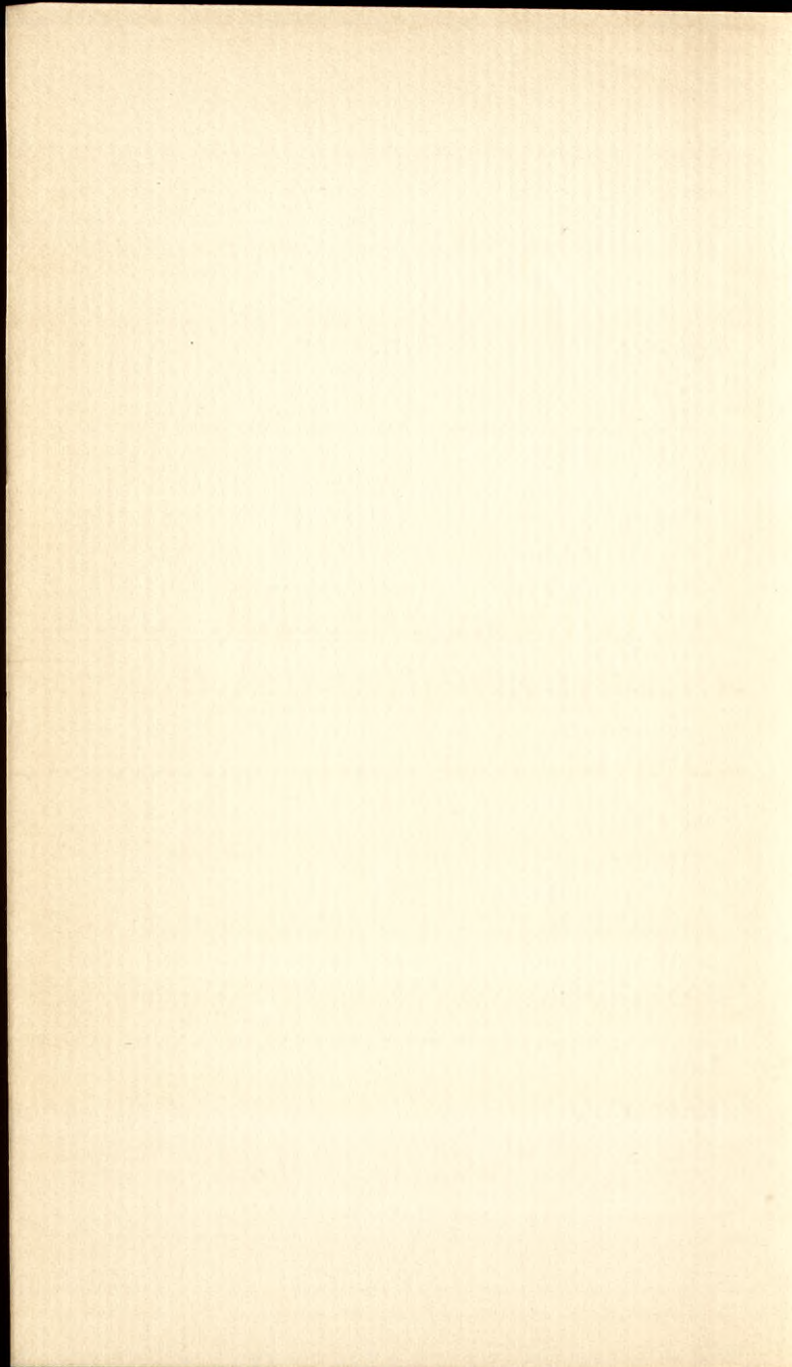
INNEHÅLL.

Lyriska dikter:	Sid.
Uppåt	3
Hafvet	4
Wartburg	6
Konst	9
Natten	12
De vise männen	14
Den gamla kyrkan	17
Julgranen	18
O tala ej	19
En fura står där ensam	20
Bröllopfärd	21
Österländsk dröm	22
* * *	24
* * *	25
Herdegossen	26
Anakreontiskt ode	28
Bevekelsegrund	29
Till min hund	31
Respectability	32

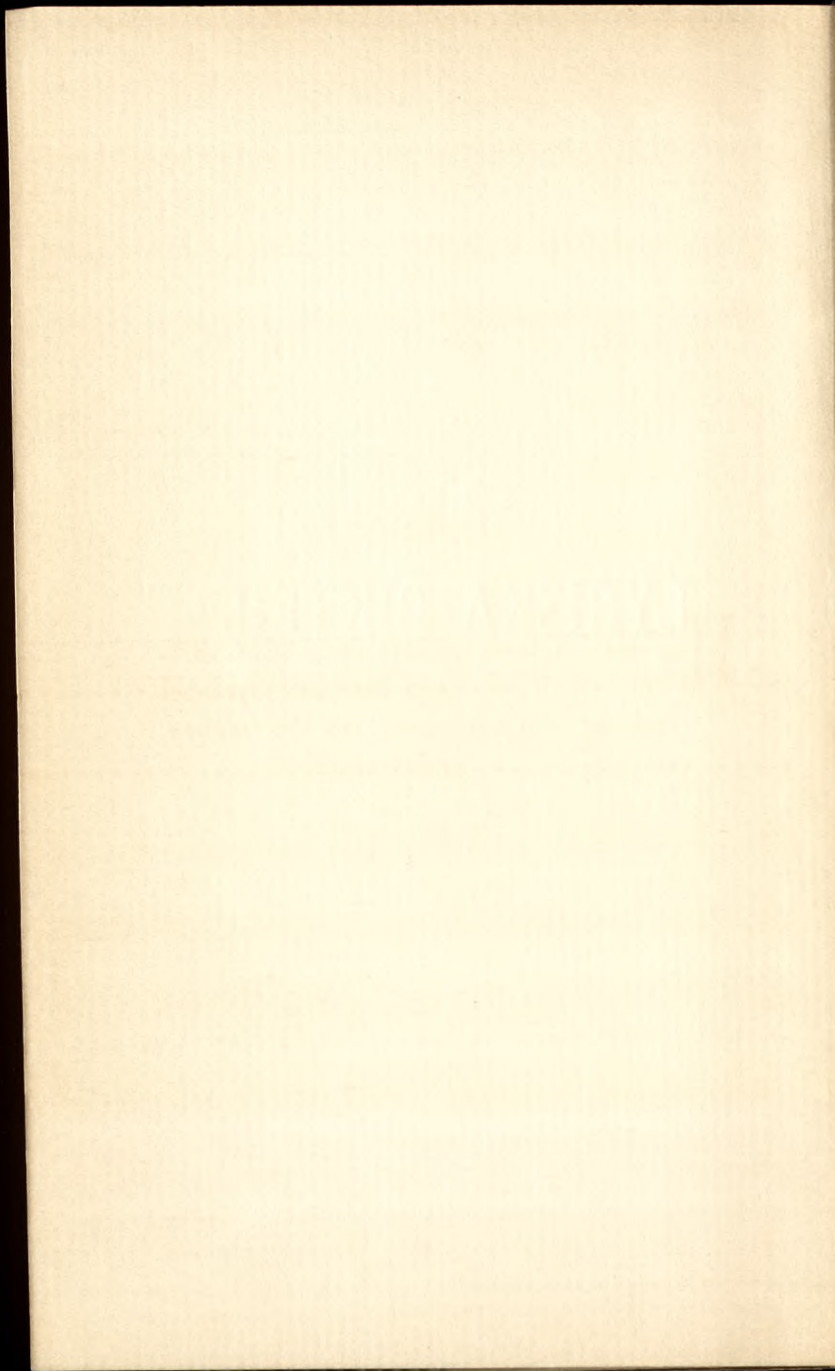
Loke.

Ragnarök.

LYRISKA DIKTER.

Uppåt!

Höj din blick, o mänska, upp från världens
marknadshimmel
till det skönas urhem, till det sannas,
godas himmel!

Hafvet.

Om af det eviga finnes en bild i naturen,
du frågar,
om det oändliga spegla sig kan uti jor-
diska former?
Gå blott till hafvet och se! Ej mäktar en
gräns du att spana,
men då ditt spejande öga den söker, så mö-
ter det himlen.
Djupet ej heller det hemlighetsfulla förmår
du att mäta,
men i dess spegel ditt öga dock skådar det
stjärnströdda fästet.

Blicka mot stranden, där stupande fjällen,
de stelnade vågor,
våldiga torna sig upp, så att ögat dem
knappast kan följa;
topparna tyckas försvinna i blå oceanen
däruppe,
sträfvande dit till den ändliga skönhets
eviga urbild.

Wartburg.

Framåt, framåt är tidens lösen,
och föga från igår man tål.
Vi ständigt fram och framåt hasta
i jägtan ofta utan mål.

Och hvad i vägen står det trampas
med omild fot i stoftet ned.
Det återstår af rosenlunder
en kall, förtorkad, öde hed.

Det vore barnsligt spilla tiden
och andas in en blomsterfläkt,
det är ej praktisk. Stenkolsröken
den passar bättre vår tids släkt.

* * *

Djupt uti Thüringerskogen,
långt ifrån äflan och flärd,
dröjer dock ännu ett skimmer
från svunnen sagovärld.

Tystnad är klangen af svärden,
Slutad den blodiga strid.
Träden nu vördnadsfullt susa
kring Wartburg evig frid.

Tystnad? Nej, hör du, i träden
klingar en underbar sång.
Kanske ett eko från fordom,
som vaknat än en gång.

Sjunger om brusande glädje,
bittraste sorger och kval.
Hör du? De slumrande genljud
väckas i tusental.

De komma från Blocksbergs grottor,
de komma från Weimars dal,
från Luthers arbetskammar,
från Wartburgs sångarsal.

* * *

Ja, vaknen upp och sjungen
en sång, som världen lär,
att »vägen framåt» alltid
ej *upp* till målet bär.

Till vännen Nils Sjöholm.

Konst.

Man sagt, att konsten är en vaken dröm,
och mången tror, den sanne konst-
närn skall,
en annan Phaeton, med lösa tyglar
i fantasiens rike skena fram
i hejdlöst lopp, besinningslös och yr.
Om sedan spår ej finnes af förnuft,
om känslans renhet suddlats uti smuts,
om än det heliga i stoftet släpats,
en tanklös hop ser däri intet fel.
Att lögn och sanning blandats kommer väl
af konstnärskänslans alltför strida ström.
Hvem kan begära sanning af en dröm?

Men denna vilda yrsel är ej konst,
ty konstens helga dröm är verklighet,
en dröm om allt det sköna uti världen,
som börjar uti Edens oskuldstid
och varar till fullkomlighetens rike;
ty skönheten som sanningen är evig.
Så är ej konstnärn lik en fattig man,
som stapplar fram med ryggen ständigt böjd
och blicken sänkt att söka tidens affall,
tillfällighetens trasor, att dem sälja
som dyrbarheter åt en lysten hop.

Den sanna konstnärn skådar ögonblicket
i evighetens ljus; och blott en dröm
blir tidens ytliga och tomma jägtan.
För *honom* verklighetens prägel har
den skönhet blott, som är och blir och var.

Sök idealet ej i tidens rännsten,
du lik Diogenes det aldrig finner;
men sök det icke ibland molnen heller,
en ny Bellerophon du ned skall störta.

Minns, att i hvarje konstverk jord och himmel
med helig kyss hvarandra skola famna,
och du, o konstnär, till det höga kall
har korats att dem båda viga samman.
Så gå med fasta, trygga steg på jorden,
men ej med böjd och krokig rygg som tiggarn;
ej trånsjuk skela, men med tro och hopp
du blicka må emot din himmel opp!

Natten.

Kom, o tysta natt!
Djupa tankars skatt
mäktigt fram du manar.

Själens öga spanar
längre, högre, anar
Den, hvar allmaktsord
skapat himmel, jord.

Allting slumrar tyst,
solen hafvet kysst
i sin afskedstimma. —
Venus börjar glimma,
och en silfverstrimma
speglar sig däraf
i det djupblå haf.

Bortom himlens bryn,
öfver silfverskyn
tanken genom världen
djärft nu sträcker färden.
nattens ande bär den
bort från stoft och grus
upp i stjärneljus.

De vise männen.

Hjærran från Österland,
fram öfver brännhet sand,
fram genom ändlös öken,
fram genom dimma och töcken
mödosamt gick deras väg.
Men då det mörkast var,
blickade ljus och klar,
skön som en ängels öga
stjärnan ned från det höga,
ledde de irrande steg.

Hvart månde vägen gå?
Skola de målet nå?
Och då de honom skådat,
Herren, som stjärnan bådat,
skall han då konungsligt huld
låta sin visdoms skatt
lysa i deras natt,

skall deras bön han höra? —
 Med de till honom föra
 rökelse, myrrha och guld.

Söka ej glans och prakt,
 rikedom ej och makt,
 mängd utaf år ej heller.
 Hvad deras fråga gäller
 är utaf djupare halt,
 rör sig om lif och död. —
 Frälsning ur själens nöd,
 tärande tvifvels plåga
 gäller den djupa fråga,
 gäller det högsta af allt.

Strålande stjärnan dem
 leder till Bethlehem. —
 Undrande männen börja
 tveksamt hvarandra spörja,
 hvar någon konung där fanns.
 Men på ett ringa hus
 stjärnan sitt silfverljus
 gjuter i floder neder
 och öfver staden breder
 underbart skimrande glans.

Undrande i sitt sinn'
träda vandrarna in. —
Hvar kunde härskar'n vara?
Funno en kvinna bara,
sågo ett barn på dess arm.
Men utaf stjärnans glans
liksom en strålekrans
sig öfver båda gjuter;
kärleksfullt modern sluter
barnet till bäfvande barm.

Han då den konung är,
som på sitt hufvud bär
himlarnas helga krona,
kommen en värld försona,
lidande döden därför? —
Upp de mot barnet se,
sakta de böja knä,
gåfvorna honom bjuda,
medan i höjden ljuda
toner af änglarnas kör.

Till vännen Gustaf Armsfelt.

Den gamla kyrkan.

Hon står i trädens skugga
den gamla kyrkan grå.
Fast utan torn och prydnad
hon är mig kär ändå.

Där gick för första gången
jag fram till Herrans bord.
Där blef jag vigd vid henne,
som blef mitt allt på jord.

Jag sköna kyrkor skådat
med höga torn uppå,
men ingen har jag älskat
som gamla kyrkan grå.

Julgranen.

Välkommen julgran, du kära
minne från barndomens tid!
In i vårt hus må du bära
jublande julfröjd och frid.

Skogsluft i rummen du andas —
stod nyss på snöbetäckt berg;
än uppå grenarna blandas
hoppets och oskuldens färg.

Barnen dig smycka så gärna,
fylla med jubel vårt hus:
strålar af Betlehems stjärna
skimra i julgranens ljus.

O tala ej . . .

O tala ej om livvets strid
i barndoms gyllne tid,
o grumla ej den klara ström,
o stör ej denna ljufva dröm
om rosen, hvilken tagg ej bär,
om kärlek, hvilken trogen är.
Den är en dröm, en fantasi,
men evig sanning bor däri,
och i den drömmen dröjer kvar
det hopp, som du förlorat har.
Så själf om barnasinne bed,
att äfven du kan drömma med,
men tala ej om livvets strid
i barndoms gyllne tid.

En fura står där ensam.

(Efter Heine.)

En fura står där ensam
i norden på ödslig ö.
Den slumrar; dess grenar höljer
ett täcke af is och snö.

Den drömmer om ett palmträd,
som fjärran i österland
ensamt och tigande sörjer
i brännande ökensand.

Bröllopfärd.

Ljudlöst fram gondolen glider
i den stjärneljusa natten.

På lagunens mörka vatten
månen silfverstrimmor sprider. —
Bort från prosans öde strand
för jag dig till diktens land.
Hän till trolska sagovärlden,
där den ännu klingar sången
om en skönhet *ej* förgången,
vi nu ställa bröllopfärden.
Lyss, o lyss, min väna brud,
lyss till barcarollens ljud.

Österländsk dröm.

Aftonsolens sista strålar
glöda genom måladt fönster,
kasta skimrande nyanser
ned på smyrnamattans mönster.

Bryta sig med ampelns skära,
trollska ljus, som tyckes smeka
nargiléens lätta rökmoln,
som i mystisk skymning leka.

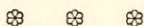
Österländska sagor tälja
väggens mästerliga fresker.
Underligt fantastiskt glänsa
takets gyllne arabesker.

Trollska dagern tycks ett magiskt
lif åt väggens bilder skänka;
under mörka ögonfransar
undersköna ögon blänka.

Och de träda fram från väggen. —
Uti rökens lätta dimma
ser jag yppiga gestalter,
ser jag mörka ögon glimma.

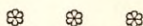
Och jag drömmer ljufva drömmar. —
Allt hvad Österlandet äger
utaf fagra sagobilder
ser jag sväfva kring mitt läger.

Kärlekguden underbara
lagt för oss förrädisk snara.
Blinda föllo vi däri,
ingen önskar dock bli fri.

Vredgas, vredgas ej på mig
att jag stal en kyss från dig!
Elden ifrån gudars sal
fordom ock Prometheus stal.
Ren af Amor fångslad är jag,
lik Prometheus bojor bär jag.
Örnen icke heller felas,
kärlekssåret aldrig helas.

Herdegossen.

(Efter Heine.)

Herdegossen är en konung,
gröna kullen tronen är,
solens strålar kring hans hufvud
gyllne kronan, som han bär.

Vid hans fötter ligga fåren
underdånigt uti ring.
Kalfvar höga hofmän äro,
där de vandra stolt omkring.

Hofaktörer äro bockar.
fåglar med sitt kiribi
och med sina skällor korna
äro kammarmusici.

Hur det klingar skönt och härligt,
och där stämma in från lund
vattenfall och sus af granar —
kungen somnar in en stund.

Hunden som premierminister
under tiden spiran för.
Af hans skällande man eko
rundt kring hela dalen hör.

Uti sömnen hviskar kungen:
»tung dock gyllne kronan är.
O jag önskar, att jag hemma
vore hos min drottning kär!

Att vid hennes barm få hvila
tröttadt hufvud ljufligt känns,
och i hennes blick jag äger
kungarike utan gräns».

Anakreontiskt ode.

(Τὸ ῥόδον τὸ τῶν Ἐρώτων)

Rosor smycka kärleksgudar
 skämtande omkring Lyaios,
 och med sköna blad de dofta,
 kransande den glades tinning,
 när han upprymd tömmer bägarn.
 Rosen, fagra blommors drottning,
 rosen, hon är vårens älskling,
 rosor väcka gudars kärlek.
 Rosor smycka Kypris gosses
 unga lockar, då han dansar
 i Chariters sköna skara.
 Kransa pannan! Genom templet
 vill jag nu vid lyrans toner
 dansa uti yster glädje,
 öfverhölj'd af rosenkransar,
 med den ungdomsfagra flickan.

Bevekelsegrund.

(Efter Goethe.)

Om någon flicka dig har kär,
och mamma henne stränghet lär,
predikande på alla sätt
om dygd och kyskhet och om rätt,
och flickan endast i förtreten
dig ännu flera kyssar ger,
var viss, att kärlek icke mer
har del däri än -- envisheten.

Men om predikan verkan gör,
och flickan på moralen hör,

och mamma se'n med stolthet ser,
att lydigt hon dig öfverger,
hon känner ej det unga blodet;
på dotterns lydnad tar hon fel,
ty dygden säkert mindre del
till detta har än — vankelmodet.

Till min hund.

Präktig hedersvän jag har,
ur hvars bruna ögonpar
trofastheten strålar klar.
Är jag fattig eller rik,
blir den vännen städs sig lik,
svek och trolöshet ej känner
såsom andra, falska vänner.
Mänskors prat ej bryr sig om
kloke, trogne vännen — *Tom!*

Respectability.

Att orda mycket om moral,
fastän ens egen dygd är skral;
att hålla fram, så snart man kan,
sin egenskap af »selfmade» man;
att strängt om andras felsteg döma
och sina egna noga gömma;
att öfva mecenatskap smått,
till dess att man en orden fått;
af andra brackor fjäsad bli —
det är *respectability*.

LOKE

DRAMATISK DIKT

BYGGD PÅ VIKTOR RYDBERGS UNDERSÖKNINGAR
I GERMANISK MYTOLOGI.

Ich bin der Geist, der stets verneint.

Goethes "Faust".

1881

1882

1883

1884

1885

1886

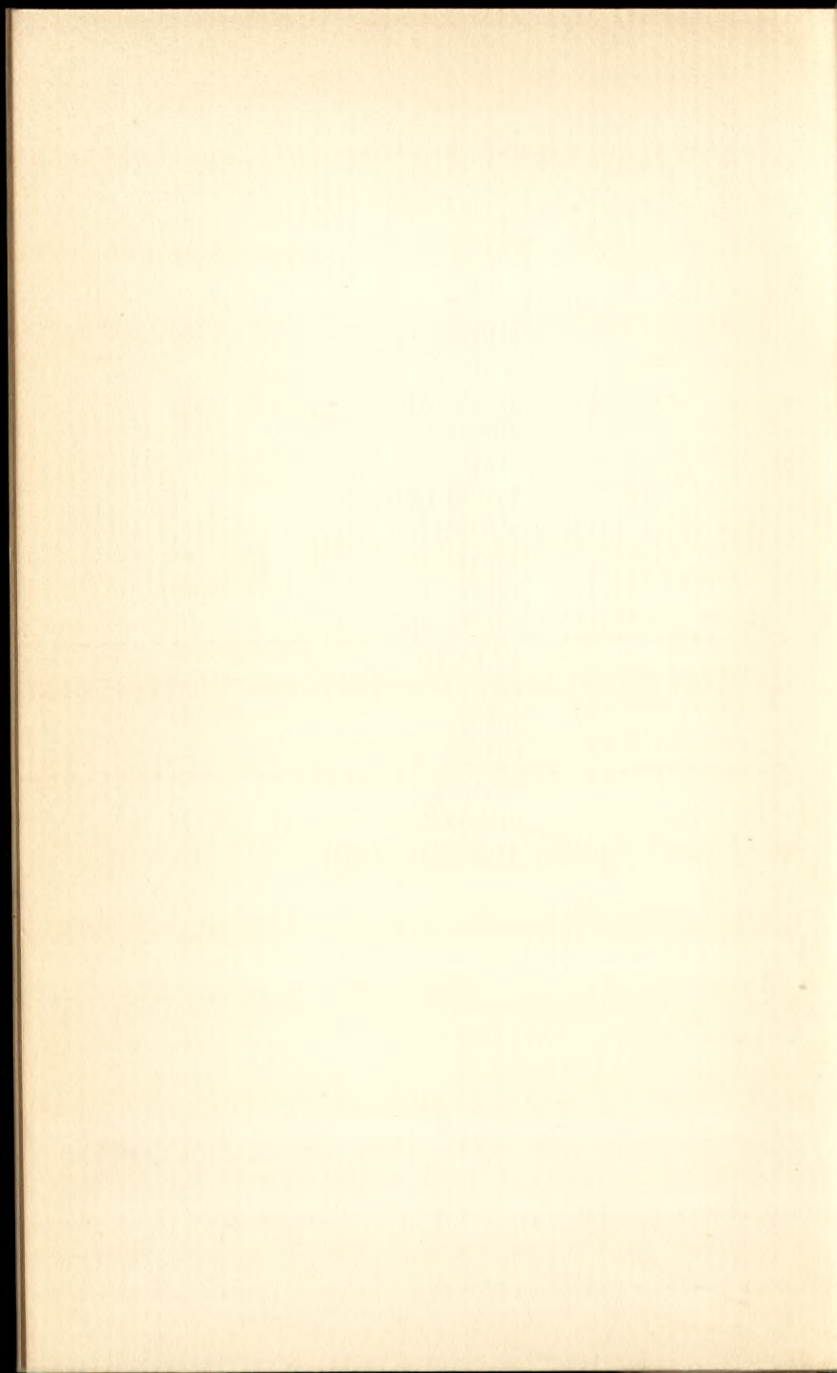
1887

1888

1889

ODIN
TOR
HEIMDALL
BRAGE
HAD
FORSETE
NJORD
FRÖJ
LOKE
GULLVEIG
VALAND
EGIL
IDUN
MIMER
SINDRE
BROCK

Gudar. Önskemör. Jättar.

FÖRSTA AKTEN.

Gudarnas tingsplats i Asgard.

Till höger Odins högsäte, omgifvet af de öfriga gudarnas säten. Längst bort i bakgrunden framskymta guldglänsande lunder.

*Då förhänget går upp, sitter **Gullveig** nedhukad på en stubbe till venster i förgrunden. **Loke** går med rynkad panna och ursinniga åtbörder häftigt af och an på scenen.*

Gullveig (*hånfullt*).

Hvi så dyster,
dyre broder?

Loke (*ursinnigt*).

Tor och Odin
tänka på
att utur Valhall
oss båda förvisa.

Gläder det kanske
Gullveig att höra?

Gullveig.

Hvi har du då retat
de rasande gudar?

Lofe.

På gröna stigar
till Geirrauds gårdar
Loke listigt
lockade Tor!
Men de dumma jättar
läto sig dräpa,
och lumpet de mig
lemnat i sticket. —
För dem att våga
sitt hufvud är vanvett!
Jättarna själfva
hjälpa sig må,
nog har jag gjort
för Jotunheims sak.

Gullveig (*med bittert hån*).

Från denna stund
ständigt Loke

de väldiga asar
och visa vaner
vänskapsfullt
tjäna vill?

Loft.

Din sladdrande tunga
jag sliter ur halsen
att slippa höra
ditt hatfulla hån.

Gullbcig.

Ständigt växer
de väldigas makt.
Den vise Valands
vänskap dem skänker
däjligen smycken
och dyrbara smiden.

Loft.

Fördömda kråka,
kraxa då något,
som ej jag vet!

Gullveig.

Vise Loke,
 vet du då äfven,
 att Njord har sändt
 till Valand sin son?
 Den fräcke Fröj
 skall fostras upp
 af den vise smed,
 skall lära af Valand
 väldiga galdrar
 till Valhalls väl.

Loke står en stund såsom fastnaglad af häpnad, men utbrister därpå plötsligt i ett vildt skratt. Gullveig stirrar förvånad på honom. — Hornfanfarer ljuda utom scenen.

Loke.

Till sömnigt ting
 gudarna samlas.

(Hastigt) Till den fagra Fröja
 fort nu skynda!

(Rätande upp sig) Lita du på,
 att Lokes list

de välvisa planer
 skall vända till ve.

*(Han skjuter nästan med våld bort den motsträfviga
 och på honom misstroget blickande Gullveig.)*

*Från höger i bakgrunden tåga gudarna in,
 och, sedan Odin intagit sin plats på domarsätet,
 gruppera asar och vaner sig omkring honom.
 Sist smyger sig äfven Gullveig obemärkt in.
 Loke går med inställsamma åtbörder omkring
 till hvar och en bland gudarna, hvilka dock alla,
 utom Had, med mer eller mindre häftig förtry-
 telse vända sig ifrån honom.*

*Sedan alla tagit plats, stöter Odin sitt spjut
 i marken. — Allmän tystnad.*

Odin.

Rättens runor
 rätt att tolka
 hit vi samlats
 till heligt ting.

*(Vänder sig mot Loke, som står längst till venster i
 förgrunden bredvid Had)*

Att straffa din ondska
 hit jag dig stämde,
 falske Loke,
 Laufey's son.

Du med svek har farit,
 du falskt har svurit;
 med ondskefull list
 du lockade Tor
 på försåtliga vägar
 till Valhalls ve. —
 Först nu Tor
 talan före.

Tor (reser sig).

Med falskhet och list
 mig lockade Loke
 till jätten Geirrauds
 gård att vandra.
 Genom vilda trakter
 vägen förde.
 Med tappre Tjalfve
 och trogne Egil
 jag vadade genom
 hvirflande vatten,
 stödd på min starka
 trofasta staf.
 Allt stridare vardt
 den vilda strömmen,

som jättarnas trolldom
djupare gjorde.
Mina tappra män
måste jag bära
fram genom flodens
isiga flöden. —

På stranden oss väntade
bakhåll och strid.
Många sår
de mina fingo,
många hufvud
krossade Mjölner,
innan till Geirrauds
gård vi kommo.

Med en glödgad järnbult
mig helsade jätten,
men hans eget vapen
vardt hans bane.

Gjalp och Greip
grep jag hastigt,
öfver mitt knä
deras ryggben knäckte.

Af de usla jättars
fräcka yngel
ingen lefvande
lemnades kvar. —

Så vardt Lokes
list om intet;
men falskhet och lögn
fordra straff. (*Sätter sig.*)

Qofc.

Alltid skall Loke
lastas för ondska,
allt, hvad han talar,
tydes illa,
och dock är han världens
och Valhalls vän,
hvars alla tankar
trohet äro. —
Tor ett redligt
råd han gifvit;
den grymme jätten
Geirraud föll,
och det man lägger
Loke till last.

Heimdall (*reser sig häftigt*).

Hal är din tunga,
trohet du hycklar,
men lust blott har
till list och svek.
Minns du ej mer
mötet hos Fjalar,
dit lömskt du narrade
Tor med din list?

Öfc.

Tig du Heimdall!
Att i tidens morgon
du fick för lifvet
den usla lotten
att vanka omkring
och ständigt vaka,
det gjorde dig kärf
och lysten för kif. —
Hos Suttungs söner
med seger vi stredo.
De råd jag gifvit
redliga varit;
hvem mäktar bevisa,
att ondt jag menat?

Förjete.

Minnes du ock
 din ärliga mening,
 då listigt och nedrigt
 du narrade Tjalve
 ett af bockens
 ben att klyfva.

Lofc.

Vise Forsete,
 vill du väl
 rättens våg
 i Valhall sköta,
 lär dig då först
 af Loke, att ingen
 fällas kan
 för annans fel.

Lör.

Kitslige Loke,
 ditt kynnes art
 i dagen du lade,
 då du lockarna klippte
 af den sköna Sif,
 Valands syster.

Lofc.

Lyster det Tor
 att leka älskog,
 slår så varmt
 för Valands syster
 hans starka hjärta,
 att strängt han gitter
 Loke att döma
 för lustigt skämt?

Odin.

Ett skändligt skämt
 att skymfa en kvinna
 och väcka den vise
 smedens vrede.

Väl du visste,
 hvad Valand har gjort,
 att Valhalls vän
 och världens han är,
 som dråpliga gåfvor
 gudarna gifvit.

*(Stöter kraftigt spjutet i marken och ser sig omkring
 i gudakretsen.)*

Tungt emot dig
 Tor har talat,

din hycklande tunga
 tatlade Heimdall,
 för fräckhet och falskhet
 själf jag dig fäller,
 dig till förvisning
 ur Valhall dömer.

*(Had gör en rörelse som för att stiga upp och tala till
 Lokes försvar, men då han möter Odins blick, sjunker
 han tillbaka och vänder bort hufvudet.)*

Hvem i tinget
 tadlar min dom?

*Alla gudarna resa sig och sträcka gillande
 händerna mot Odin.*

Gudarna.

Förvisas må
 Loke ur Valhall!

*Loke gör en rörelse af våldsamt raseri, men
 behärskar sig genast och antager ett förkrossadt
 uttryck.*

*Odin (utsträckande sitt spjut
 emot Loke).*

Så drage du hädan,
 och mera ej driste
 Loke sig visa
 i Valhalls sal.

annars somnar
elden igen.

Sindre.

Elden kysser
sin älskling huld,
rodnande glöder
glänsande guld.

*Bröderna smida ifrigt under tystnad. —
Dörren öppnas ljudlöst, och Loke smyger sig in.
Han ställer sig bakom Sindre och granskar noga
dennes verk.*

Loke.

Värdigt är verket
den vise Sindre.

Sindre (*vänder sig hastigt om
och gör, då han vars-
nar Loke, en rörelse
af motvilja*).

Hvad vill du här?

Brod (*som gjort liknande rö-
relser som brodern*).

Hvad väg har du kommit?

Loke (*pekar på dörren*).

Brot.

Väl det liknar
Loke att obedd
smyga sig in
i annans smedja.

Lofc.

Sällsamt gästfri
är Mimers son.

Sindre.

Väl du vet,
att du förverkat
gästens rätt
i Mimers rike.

Lofc.

Låten det gamla
grollet fara!
Förlåten Loke
de lustiga puts,
med hvilka aldrig
han illa menat.

Sindre.

Så säg, hvad du önskar
af Mimers söner.

Lofe.

Långa vägar
Loke har vandrat;
intet han önskar
utom att hvila.

*(Lyfter upp locket på dryckeskannan,
som han finner tom.)*

Om ett skummande horn
I honom räcken,
för eder välgång
vill han det tömma.

*Sindre tar dryckeskannan och går in i för-
rådsammaren.*

Lofe.

Åt hvilken bland Valhalls
väldiga gudar
smiden I dessa
kostliga smycken,
hvars smidiga former
smeka mitt öga?

Brock.

Åt Valhalls herre
hornen vi ämna.

Sindre återkommer med den fyllda dryckeskannan och trenne horn, som han fyller.

Loke (dricker).

Hell er, Mimers
mäktiga söner!
I er ädla konst
förkofras mån I
och slutligt varda
Valands likar!

Brock, som endast till hälften tömt sitt horn, ställer med en förargad åtbörd undan det, vänder Loke ryggen och börjar åter smida. Sindre skänker med misslynt min ånyo i åt Loke, som går omkring i smedjan och noga skärskådar alla de smiden, som äro upphängda på väggarna.

Loke.

Hur det mig fröjdar,
fräjdade Sindre,

att trötta stegen
 jag styrde till dig.
 Ädlare mjöd
 aldrig jag druckit,
 gladare sällskap
 sällan jag funnit
 och — utom Valands —
 vackrare smiden
 ingenstädes
 än jag skådat.

Sindre rycker på axlarna, medan Brock kastar en ursinnig blick på Loke och samtidigt med hammaren slår en stor, ful buckla på guldhornet.

Loke (som märker det).

Hur fina och fagra
 former förstår du,
 o Brock, att gifva
 det gyllne horn!
 (fattar sitt mjödhorn.)
 Jag dricker er välgång,
 dråpliga smeder!
 Må edra gåfvor
 gudarna glädja

och närmast Valands
i värde skattas!

Brof (*hvars tålmod nu bister, kastar undan horn och hammare och vänder sig häftigt till Loke*).

Min broder för Valand
ej vika månede,
lika heder
honom höfves.

Loft.

Hvad din broder skapat,
skattar jag högt,
men af Valands väldiga
vapen och smiden
trenne trotsa
hvarje täflan:
Gungner, det starka,
goda spjut,
Skidbladners sköna,
kostliga skepp
och de gyllne lockar,
som gäckat Loke.

Brof.

Bättre smycken
smider min broder,
hans väldiga vapen
trotsa Valands.

Lofc.

Min präktige Brock,
din broderskärlek
så lätt till skryt
dig låter förleda.

Brof (*ursinnig*).

Har hit du kommit
vår konst att håna?

Lofc.

Stilla och lugna
din lättrörda stolthet,
till intet tjänar
att kifvas med ord;
men gärna ett vad
ville jag hålla,

att Valand är världens
visaste smed.

Brof.

Att Sindres smiden
ej sämre äro:
på detta vad
jag vågar mitt hufvud.

Lofc.

Lugnt och lätt
det låter sig göra,
ty visst du vet,
min vise Brock,
att säkert icke
försigtige Sindre
på dylikt vad
vågar sin dyre,
älskade broders
ädla hufvud.

Sindre.

Ditt hån och spe
spara kan du!

Trenne gåfvor
 jag gudarna smider
 med Valands trenne
 verk att täfla
 och vågar mitt eget
 hufvud på vadet. —
 Om *du* förlorar,
 Laufey's son,
 ditt falska hufvud
 fordrar jag.

Loke.

Föga ädelt
 af mig jag funne,
 om sådant vad
 jag ville hålla,
 då viss jag är,
 att Valand segrar.

Brod (*hånande*).

På dylikt vad
 att våga sitt dyra
 hufvud Loke
 lust ej har.

Sindre.

Lika feg
som falsk du är.

Lofe.

Rädsla Lokes
bröst ej rymmer,
främmande är mig
hvad fruktan kallas.

Sindre.

Sitt mod att prisa
med präktiga ord
synes mig, Loke,
lättlärd konst;
men vågar du ej
på eget vad
mot mitt att hålla
ditt eget hufvud,
en ömkligt feg
usling du är.

Lofe.

Skonsamt jag ville
vadet förhindra

och Sindre längre
lif förunna,
men trotsigt har du
med hån mig trugat. —
Ditt ve du velat,
varde det så!

*Brock fyller tvänne guldhorn, hvilka han,
sedan Sindre och Loke tömt dem, kastar i elden,
där de smälta ned.*

Broð.

Sitt blod de gyllne
hornen blanda.

Loft.

Asar och vaner
i vadet döme.

(Förhänget faller.)

Valands smedja i Trymheim.

Till höger i förgrunden härden, framför hvilken stå tvänne städ, af hvilka det ena är mycket stort och till underdel har ett skrofligt klippblock. Längre bort på samma sida blåsbälgen. På väggarna hänga sköldar, spjut, svärd och örningade hjälmar. Dessutom äfven några i guld, silfver och ädelstenar arbetade horn och andra klenoder. Till venster stå och ligga en mängd påbörjade smiden, däribland delar af ett drakskepp. Nästan midt på golvet en egendomligt konstruerad stol af stål. — I bakgrunden ingångsdörren och längre till venster ett fönster, hvarigenom man ser ut i en vild fjälltrakt.

*Valand sitter vid det större städet och smider på en båge af stål; vid det mindre sitter **Fröj**, en 15 års yngling, och smider på ett svärd.*

Fröj (efter en stunds arbete under tystnad).

Säg mig nu, Valand,
om väl jag smidit.

Valand (*lägger ifrån sig den nu färdiga bågen och pröfvar noga Fröjs smide*).

Allt för vekt
ditt vapen är.

Fröj.

Då duger det icke
till duktig kamp?

Valand.

Präktigt är verket,
vackert och prydligt,
men mer det hamras
och härdas måste.

Fröj springer till blåsbälgen, och Valand lägger svärds klingan i den uppflammande glöden. Då elden blivit tillräckligt stark, ställer sig Fröj bredvid Valand, noga följande hvarje hans rörelse.

Valand.

Den heliga elden
förädlar och härdar.
Allt, som är orent
och uselt, förbrännes,

svaghet och vacklande
 vekhet försvinna:
 renadt det starka
 stålet stiger
 glödande upp
 ur badets glans.

*(Lägger den glödande klingan på städet, fattar
 hammaren och smider.)*

Med säker hand
 du hammaren svinge,
 att kraftig form
 din klinga gifva.

*Valand doppar ned klingan i ett kärl med
 vatten.*

Fröj.

Hur lustigt frustar
 och fräser stålet!

Valand *(skrattande)*.

Ja, sina smeder
 smidet liknar,
 vill ej gärna
 vatten dricka.

Dörren öppnas, och *Egil* kommer in. *Fröj* springer emot honom. Efter att hafva kysst *Fröj* på pannan går *Egil* fram till *Valand*, som vänligt hälsar honom.

Egil.

Hell dig, *Valand*!
 Höra jag ville,
 om ännu du börjat
 min båge att smida?

Valand (räckande honom bågen).

Färdig redan
 finner du den.

Egil.

Det kallar jag raskt,
 min redlige broder. (*Tar bågen.*)

Valand.

Noga den pröfva!

Egil (pröfvande bågen).

Präktig är den!

Baland.

Spänna det starka
stålet knappast
mången utom
Egil mäktar.

Egil.

Kraftig fart
fordrar pilen
att tränga igenom
jättars hud.

Baland (*till Fröj*).

Nu vare dagens
verk tillända,
varm efter mödan
må du nu hvila!

Fröj (*tagande ned sin båge
från väggen*).

Då vill jag mig öfva
i Egils konst.
(*Till Egil i halft förtretad ton.*)
Måste mig nöja
med mindre båge,

ty din ej ännu
jag orkar spanna.

Egil.

Knappast lär det
länge dröja.

Gladt helsande springer Fröj ut. Egil ställer ifrån sig bågen och ämnar sätta sig i den midt på golfvet stående stolen, då Valand plötsligt hejdar honom.

Valand.

Akta dig, broder!

Egil (*leende*).

Är han då farlig?

Valand.

Farlig är han;
dess fånge är
hvarje gäst,
som där vill hvila.
I fasta bojor
binder han dig.

(Går fram till stolen och vidrör den. Från säte, ryggstöd och karmar springa hvassa taggar fram.)

Stingas kan han
med starka törnen.

(Skrattande) Har lusten att sitta
du ännu förlorat?

Egil.

Men hvarför dylikt
verktyg smida?

Baland.

Alltid till någon
nytta det varder.

*(Plötsligt dy-
ster.)* Länge mig onda
aningar plågat.

Egil.

På grufflig ofärd
städse du grubblat,
och ännu har dock
intet händt oss.

Baland *(allt dystrare).*

Ofärden stundar,
står för dörren.

Egil.

Din egen tanke
tager gestalt,
själf har du skapat
skuggan, som skymmer
solens sken för din syn.

Baland.

I solen själf
ser jag mörker.
Kvädas hör jag
hemska galdrar.

Egil.

Minns, min broder,
att goda makter,
visa gudar
styra världen.

Baland.

Intet de mäkta
mot okänt öde.

Egil.

På flykten drif
de dystra tankar!

*(Tar från väggen ned ett stort svärd, på hvars breda
klinga gyllne bilder och runor äro inristade.)*

För hvem är detta
väldiga vapen?

Valand *(glädtigare)*.

Valands bästa
verk det varder,
och svärdet Frøj
svinga skall. —
Segerrunor
jag ristat i stålet,
vapnet med goda
galdrar vigt.

Egil.

En ädel gåfva
Frøj du ämnar. —
Sådant verk
Valand höfves,

(Pekar på stolen) men vidundret där,
 min vise broder,
 smälte du ned
 och smide af stålet
 åt Valhalls gudar
 goda vapen.

Balaub (nickar).

Till nyttigt vapen
 varder det kanske.

Ögil (tar sin båge och skakar
 kraftigt Valands hand).

Bland vilda jättar
 Valands båge
 skräck och fasa
 bringa skall. (Går.)

Valand sätter sig tankfull vid stället för att smida på det åt Fröj ämnade svärdet. Hans tankar hindra honom dock från att arbeta, och han försjunker mer och mer i grubbel. — Dörren öppnas häftigt, och Loke störtar in. Hans förr fagra utseende är vanställdt genom djupa ärr i läpparna.

Loke.

Hämd! Hämd!
Hör mig, Valand!

Valand (*ser förargad och frågande på Loke*).

Loke.

Gudarna skändligt
skymfat din ära!

Valand (*föraktligt*).

Hvad nya lögner
har Loke smidt?

Loke.

I festligt ting
fällde de domen,
att *Sindre* är världens
visaste smed.

Valand (*reser sig häftigt*).

Lofe.

För dennes usla,
ömkliga fuskverk
den ädle Valands
vapen fått vika.

Valand (*griper tag i Loke och
kastar honom till mar-
ken*).

Ljug ej, Loke,
är lifvet dig kärt!

Lofe.

Att ditt lugn ej störa
stum är Loke.

Valand.

Tala! Men vakta
din tunga för lögner,
om hädan du vill
helskinnad komma. (*Släpper Loke.*)

Lofe (*stiger upp, gnidande knä
och armbåge*).

Hårdhänt är Valand.
Van att handskas

ständigt med stål,
 så stark han blifvit,
 att ömmaste smekning
 smakar mig illa. —
 Valands starka
 vapen ständigt
 Loke har skådat
 med liflig beundran.

Baland (otåligt).

Tig med ditt falska,
 fege smicker;
 af ädla vapen
 du intet begriper.

*Loke (utan att bry sig om af-
 brottet).*

Du kan ej förtänka,
 att det förtröt mig
 höra Sindre
 håna din konst,
 och slutligt med honom
 höll jag ett vad,
 att vapen och smycken
 ej smida han kunde

liknande Gungners
 goda spjut,
 Skidbladners sköna,
 kostliga skepp
 och de gyllene lockar,
 du gifvit åt Sif
 att gäcka Lokes
 lustiga skämt.

Valand (stampar häftigt).

Fortare tala
 med färre ord!

Lofc.

Sitt hufvud Loke
 höll på vadet,
 så viss han var
 på Valands konst. —
 Men annat dömde
 dumma asar.
 Som tandlös käring
 talade mycket
 Odin, asarnas
 äldrige herre;

de andra narrarna
 nickade bifall,
 och slutligt de fälde
 den fåniga domen,
 (*Härmande* att Sindre är världens
Odin) visaste smed,
 hvars väldiga vapen
 mot vilda jättar
 bäst kunna värna
 Valhalls borg.

Baland (*hastigt*).

Lögner du smider,
 smilande Loke!
 Om Sindre vunnit
 vadet, huru
 bär du ännu
 ditt blåda hufvud?

Lofe (*spefullt*).

Listigt på lönen
 jag lurade Sindre,
 och Valhalls herre
 dömde välvist,

att Loke sitt hufvud,
ej halsen, förlorat. —
 Svårt det vardt
 den väldige smeden
 att utan halsen
 mitt hufvud taga.

Valand.

Falska knep
 och usla finter!

Loke (pekar på sin mun).

Den lede sydde
 läpparna samman,
 men sönder den säkra
 sömmen har gått.

Valand.

Ditt snutfagra anlet
 ärren ej kläda.

Valand går länge under tyst grubbel häftigt fram och tillbaka i smedjan. Hans vrede tycks med hvarje ögonblick växa. Plötsligt griper han Loke öfver axlarna och skakar honom häftigt.

Balaub (*med af vrede darrande
röst*).

Ditt verk är detta
fördömda vad!

Loke.

Vreden du spare
för asar och vaner,
Loke blott bragte
om brottet dig bud.

Balaub (*släppande Loke*).

Till hämd du mig manat,
mitt medel du vare!

Loke (*orolig*).

Hvad mäktar Loke
mot asars makt?

Balaub.

Att makten må brytas,
de brottslige miste
den eviga ungdomens
gyllene äpplen. —

Ömkligt de skola
 åldras och tyna,
 i neslig slöhet
 sluta sitt lif.

Lofc.

Skönt du skildrar
 gudarnas skymning,
 men vet du ett medel
 målet att vinna?

Valand.

Den väna Idun
 ur Valhall du röfve!

Lofc (*förskräckt*).

Ett ogörligt verk
 vill du, o Valand!

Valand (*griper åter Loke*).

Vill lifvet du rädda,
 du lyda måste!

Loke (*allt ängsligare*).

För mycket du fordrar!
 I tidernas morgon
 Loke har blandat
 sitt blod med Odin,
 och skändligt jag sveke
 svurna eder,
 skulle Valands
 vilja jag lyda.

Baland.

Vill du mig håna,
 hycklande trohet?

*(Slungar Loke våldsamt i järnstolen, som ögonblickligt
 fängslar honom.)*

Loke (*förgäfvets sökande befria
 sig*).

För väl den ädla
 Idun bevakas.

Baland.

Vid list och svek
 är Loke van.

Loke.

Kunde jag äfven,
till eviga kval
för detta dåd
dömde de mig.

Valand vidrör stolen. *De* hvassa taggarna
stinga Loke, som vrider sig af smärta.

Baland.

Om längre dig här
lyster att stanna,
vill jag pröfva
din hvila förljufva.

Loke (*vrider sig allt häftigare*).

Släpp mig då lös,
jag lofvar dig allt!

Baland.

Redan tycks du
redigt tänka.

Loke (*utom sig af smärta*).

Jag svär dig lydnad.

Baland.

Och eden sviker.

(Tar från väggen ned ett halsjärn, som han låser fast om Lokes hals; därefter vidrör han åter stolen, som kastar ut Loke, hvilken faller framstupa på golvet.)

Loke (reser sig med möda och söker befria sig från halsjärnet, medan han haltar ned till dörren).

Det sköna halsband,
du skänkt mig till minne,
för trångt är om halsen
och hindrar mig tala.

Baland.

Med hvarje stund
trängre det varder.
Med sejd du fåfängt
söker det bryta,
Valand allena
kan lösa dess lås.

Loke (försöker tala, men kan endast frambringa några hväsande ljud).

Baland.

Då eden du löst,
låset jag öppnar.

(Öppnar dörren och kastar ut Loke.)

Ditt lumpna lif
nu rädde din list!

Valand går till städet, tager det åt Fröj ämnade svärdet och gör en rörelse som för att bryta sönder det öfver sitt knä. Plötsligt tycks dock en annan tanke rinna upp hos honom, och med ett hemskt hotande uttryck lägger han svärds klingan i glöden.

Baland.

Välgångens runor
sig vände till ve!

(Förhänget faller.)

TREDJE AKTEN.

Utanför Egils borg vid Elivågor.

Till höger borgporten och en del af borgen. Längre bort i bakgrunden på samma sida ser man ut öfver ett vidsträckt vatten, hvaröfver en disig dimma sväfvar. Till venster utbreder sig ett vildt, skogigt och bärgigt landskap. — Nat. Flammande norrsken.

Till venster i förgrunden sitter Valand hop-sjunken på en stenkänk. Framför honom står Egil.

Valand.

Nu känner du, broder,
de skändliga brott,
vet, hvarför Valand
hatar Valhall.

Egil.

Orätt de öfvat
och kränkt vår ära,

men Loke ju löst
sitt löfte, och Idun
med ungdomens äpplen
ur Asgard är röfvad:
förkrossande hämd
härmed du kräft.

Baland.

Det första stora
steget är taget
på vägen till hatets
och hämdens mål.

Egil.

Hvilka böter
vill du då fordra?

Baland.

Gudarnas böter
föga oss gagna,
min äras skymf
de plåna ej ut. —
Så länge med vrånghet
världen styres

(Med vild
kraft)

af asars och vaners
 föraktliga ätt;
 så länge det lumpna,
 lastfulla Valhalls
 strålände tinnar
 stolta sig höja;
 så länge med spott
 och spe ej höljes
 — om någon det nämner —
 Odins namn,
 så länge är Valands
 verk ej slut.

Ægil.

Då Fröj du gifvit
 i jättars våld
 och svek den heliga
 ed du svurit,
 för långt dig hatet
 och hämden ledde.

Baland (*hånande*).

För långt mig hatet
 och hämden ledde!

Att skändliga gudars
 skymfliga domslut,
 som drabbat din broder,
 bryr dig så föga,
 väl jag har väntat,
 men visste dock icke,
 att modige Egil
 mer ej mindes,
 att Ivaldes bane
 Odin är.

Egil.

Ej du behöfver
 till hämd mig mana,
 fegt jag ej glömmes
 vår faders död.
 Men Egil vill kämpa
 i ärlig strid,
 ej fläcka sin sköld
 med skändligt dåd.

Baland (*i vrede och bitter
 smärta*).

Gudars svek
 försvara vill du,

mig du beskyller
 för skändligt dåd!
 Min broder Egil
 är ej mera,
 asars och vaners
 vän han är.

Egil (räcker Valand handen).

Tillgif det hårda
 talet, min broder!
 Sin pligt skall Egil
 aldrig glömma;
 i striden vid Valands
 sida står han.

En annan väktare
 Valhall sig välje;
 mot Jotunheims djärfva
 jättar ej längre
 Egil Midgards
 mark vill värna.

Baland (vildt).

Nej, vägarna öppna
 och välkomna helsa

vinterns och köldens
 käcka kämpar!
 Hämnande Valand
 världen de härje,
 med isande anda
 dödande allt!

Egil går ut i bakgrunden. Valand går ned till stranden och spejar bort mot horisonten. Loke smyger sig in från venster, ser sig noga omkring och ställer sig sedan, utan att Valand märker det, tätt bakom denne.

Lofe.

Hvad Valand söker,
 varsna skall han,
 om Lokes skarpa
 ögon han lånar.

Valand (vänder sig häftigt om).

Efter mig smilande
 smyger du åter!
 Då fri jag dig gifvit,
 i fred mig lemna,
 din lömska uppsyn
 ej jag lider.

Lofe.

Den ed jag svor dig,
svek jag icke,
bragte dig Idun
ur Asgards borg.
På Lokes trohet
du tryggt kan lita,
redlig hjälp
gifver han dig.

Valand.

Den hjälp du vill gifva
djupt jag föraktar.
Med egna vapen
Valand kämpar,
med egen kraft
kräfver han hämd.

Lofe (*hånfullt*).

Stolt du tänker,
och stora ord
vackert du talar,
min vise Valand;

men gällde det Idun
ur Asgard att röfva,
ej du försmädde
smädad hjälp.

Valand.

Den tjänsten trugad
som träl du gjorde,
men Lokes vänskap
Valand ej vill.

(Vänder Loke ryggen.)

Lofe.

Vill du ej heller
höra en varning? —
För Ivaldes död
snart skola dråpliga
gåfvor de goda
gudar dig bjuda.
Hycklande vänskap
hit de komma
att röfva från Valand
hans väna brud.

(Smyger åter hastigt bort.)

Valand vänder sig hastigt om, men finner Loke försvunnen. Han gör en rörelse som för att ila efter honom, men hejdar sig, går några slag öfver scenen och kastar sig åter ned på stenbänken, där han med pannan lutad i handen stirrar framför sig med vild blick.

Idun, helt hvitklädd, kommer ut från borgen. Hon går fram till Valand och lägger smekande handen på hans hufvud. Han spritter till.

Idun.

Grubbla ej längre
på grymma planer!

Baland (tiger).

Idun.

Förjaga de tunga,
tärande tankar;
med bäfvande fasa
de fylla mitt bröst.

Baland (tiger fortfarande).

Idun.

Tälj mig, o Valand,
hvad nu du tänker;

Idun vill dela
din dystra sorg.

Baland.

Min tankes mål
i mörker höljes.

Idun (efter en stunds tystnad).

Skimrar i mörkret
ej minsta stjärna?

Baland (skakar på hufvudet).

Idun.

Är då Idun
intet för dig?

Baland (bittert).

Som lösen för lifvet
den falske Loke
emot din vilja
ur Valhall dig förde;
till Valhall ständigt
står din åtrå,

fast Valands hämd
här dig fjättrar.

Idun.

Ej Valand det starka
stålet kan smida
till bojer så fasta,
som fångsla mitt hjärta;
ej hatet mig binder,
ej blodiga hämden,
kärlekens allmakt
ensam det är.

Baland.

Från det lif dig väntar
snart du skall längta
till prålande Asgards
yppiga prakt.

Idun.

Vid Valands sida
saknar ej Idun
Asgards stolta,
strålande glans.

Baland.

Sakna skall Idun
de älskade systrar,
som endast lefva
för lekar och skämt.

Idun.

Att släta vecken
ur Valands panna,
att locka löjen
fram på hans läppar
som lifvets sällaste
lott mig synes.

— — — — —

Se mig i ögat,
och le mot din Idun.

Baland (*dystert*).

På Valands läppar
leendet dött.

Idun.

Kärlekens lycka
till lif det skall väcka,

förjaga hatets
och hämdens tankar.
Valands hjärta
ljuft skall värmas,
känna fridens
fröjd ånyo.

Valand (reser sig; häftigt).

Fåfängt du hoppas
feg mig att finna,
frid blott kan följa
på fruktansvärd hämd.
Valands hjärta
till järn har hårdnat,
i hatets etter
härdadt är det.

Idun (vänder sig rysande bort).

Valand.

Du rysande vänder
från Valand dig bort;
kärlek att låtsa
ej längre dig lyckas.

(Med en föraktfull åtbörd vändande sig ifrån henne.)

Jag gifver dig fri.
Fly du får!

Idun (kastar sig på knä och
griper en af Valands
händer).

Hos Valand städse
stanna vill jag;
o, stöt ej bort,
men stöd den svaga!

Valand (vänder sig mot *Idun*
och ser henne länge
in i ögonen. Hans
stränga, mörka drag
mildras af ett kär-
leksfullt leende, och
han lyfter mildt upp
den knäböjande).

Min ljufva maka,
hur gärna ville
med dig jag lefva
i leende ängder,
lefva allena
för *Iduns* lycka. —
Men högsta pligt
hotande bjuder

mig allt att offra
min ära att hämnas,
att hämnas min fader
på falska gudar. —
Mitt mål att vinna
måste jag draga
hän till jättars
hemska hemland.

Där ibland vinterns
vildaste fasor
utan en blick
från solens öga
skulle på Iduns
kinder jag skåda
de väna rosor
blekna och vissna.

Nej, fly från Valand,
från vintern fly,
hän till de varma,
vårliga nejder,
till lifvet och ljuset
och leende lycka!

Idun (*som halft vanmäktig
med slutna ögon sjun-
kit till Valands bröst,
ser nu upp till honom*).

Där Valand lefver,
min lycka blomstrar.
Utan honom
hatar jag lifvet.

Baland.

Min modiga maka,
så följ du mig!

*(Kysser henne och stryker ömt smekande
hennes blonda lockar.)*

*Utom scenen höras hofslag och hornsignaler.
Egil kommer hastigt in.*

Egil.

Hornet oss bådard
bud ifrån Valhall.

Baland.

Så må vi hastigt
hädan draga.
I Jotunheim budet
bida vill jag.

*En starkare hornsinal, och omedelbart därefter komma **Njord** och **Had** in från bakgrunden.*

Valand går häftigt några steg emot dem, medan Idun vacklande lutar sig mot en träd-stam.

Valand.

Hvad viljen I mig?

Njord.

Till Valand vi kommit
böter för fallen
fader att bjuda
och Valhalls vän
åter att vinna.

Valand.

Är detta ert värf,
vända I kunnen
och mäla Valhall
Valands svar:
Hämd jag önskar,
ej försoning.

Njord.

Förfallen och öde
din borg vi funnit;
hvar, o Valand,
vistas min son,
Fröj, som att vårda
och värna du svurit?

Valand (*hånfullt*).

Honom jag gifvit
i jättarnas händer,
i säkert förvar
vårdas din son.

Njord.

Den svurna eden
uselt du svikit!
Ve dig, Valand!

Valand.

Ve eder själfva,
vaner och asar!

Uslaste gudar,
 I ovise domare,
 världen ej längre
 lider ert välde,
 med laster redan
 I rågat ert mått!

Had (som märker Idun, störtar fram och rycker henne till sig).

Vid Odins hufvud,
Idun är det!
 (*Till Valand*) Hycklande ädel
 harm mot Valhall
 att kvinnor röfva
 du räknar för rätt.

Idun (slitande sig lös från Had och flyende till Valand, som slår sin venstra arm om hennes lif).

Ej jag viker
 från Valands sida!
 Af egen vilja
 Valhall jag lemnat,
 till Asgard aldrig
 åter jag vänder.

Had (*utom sig af vrede*).

Tungorna tystne,
och vapnen tale,
om ärlig kamp
I usle vågen!

Egil (*går ett steg fram emot
Njord*).

Här till strid
står jag redo.

Had.

Lumpne träl
af lägsta ätt,
en Asgards gud
manar du ut!

*Had griper sin båge, lägger en pil på strängen
och sigtar på Egil, som dock kommer honom i
förväg och med sitt pilskott afskär hans båg-
sträng.*

Njord (*till Idun*).

Måste jag rädda
dig mot din vilja?
Med list och sejd
förledd du är.

Njord försöker rycka Idun till sig, men då Valand höjer sitt svärd emot honom, ryggas han några steg tillbaka. Samtidigt höres i bakgrunden ett vildt skratt från Loke. De öfver vattnet utbredda töcknen, som under föregående scen allt mer förtätat sig, ryckas af en hvinande stormvind fram öfver scenen och skilja de stridande. I dimmorna — som insvepa hela scenen med undantag af förgrunden med Valand, Idun och Egil — skymta ohyggliga jättegester fram.

Valand (med svärdet höjdt).

Ve eder, gudar!
 Med våld och falskhet
 rättens heliga
 runor I skändat.
 Ditt välde att störta,
 du stolta Valhall,
 till detta värf
 jag vigde mitt svärd!

*(Stödjande Idun går han, följd af Egil,
 hastigt ut till höger.)*

Äfven förgrunden insvepes nu i töcken. De i dimmorna skymtande jättarnas vilda vrål blanda sig med stormens tjut. Från bakgrunden höras gudarnas horn förtonande i fjärran. — Dimmorna draga sig allt mer åt venster. På trappan

till Egils borg sitter **Gullveig** och framför henne
står, vildt triumferande, Loke.

Gullveig (*hånfullt seende upp
till Loke*).

Min bålde broder,
hvi bröstar du dig?
Den seger vi vunnit
vanskelig mig synes.

Loke (*föraktfullt*).

Utspy gärna
giftig etter,
fritt du håne
och häckle min fröjd!
Du mäktar väl utså
ondska i Midgard,
men skumögd, ja blind,
din blick ej skådar
det verkades följder
i Verdandis väf.
Fördärfvets frö
åt fräcka gudar
för skymf som han lidit,
Loke har sätt.

Sådden skall växa
till ve för världen,
hämnas skall Valand
Valhalls hån.

Gullveig.

Vet du så noga,
hur nornorna väfva,
har Verdandi siat
dig seger åt Valand?

Loft.

Honom äfven
Loke hatar,
helsar med fröjd
den fräckes fall. —
Hans verk dock asars
ände skall vålla,
begrafva Valhall
och världen i grus.

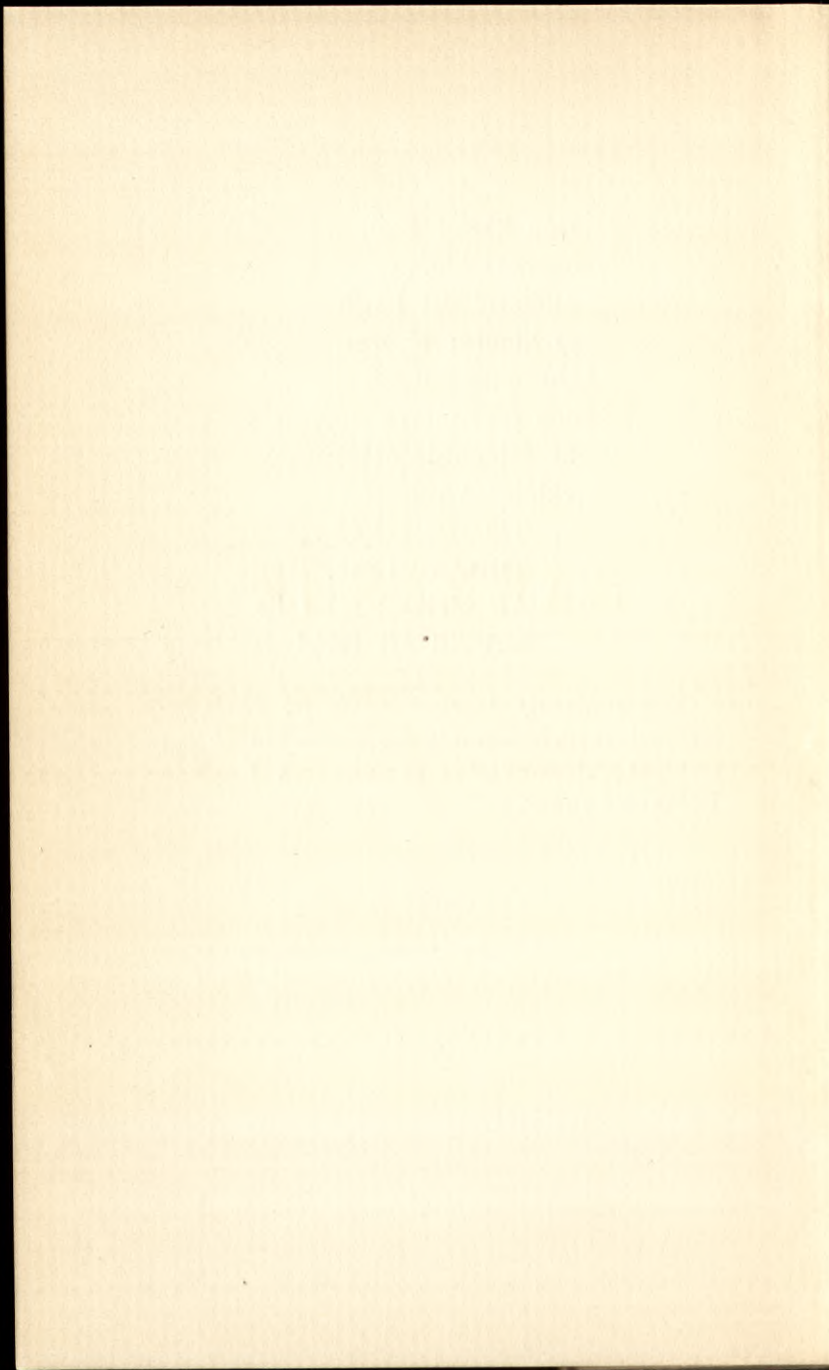
(Ropar ut åt Elivågor.)

Hitåt Ymers
usla yngel,
hitåt jättars
djärfva här!

Den käcke Egil,
asarnas kämpe,
Midgard att härja
ej hindrar er mer.
Öde står borgen
och öfvergifven
är Midgards och världens
väldiga värn.

Till lustig kamp
kallar er Loke.
Att Valhall må falla
fort till ert verk!

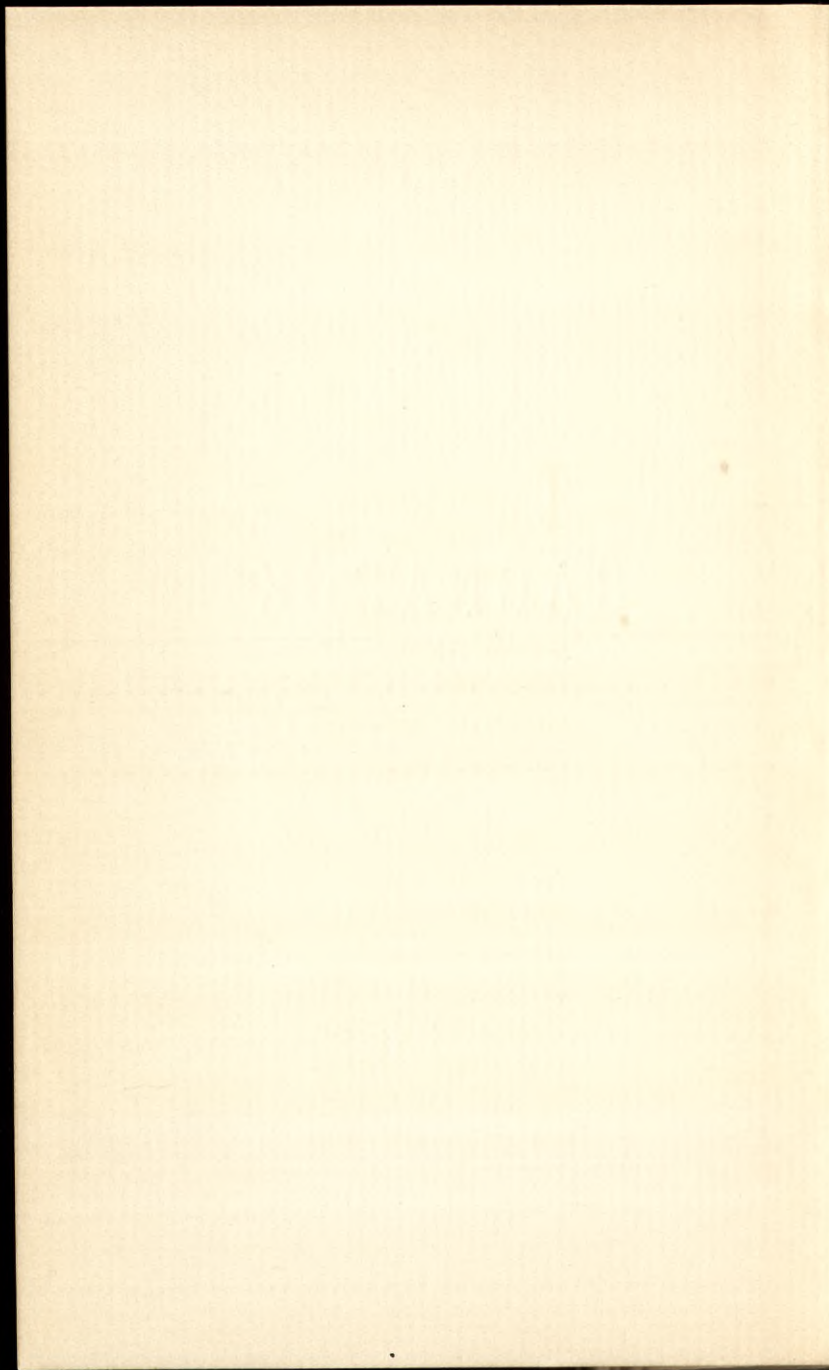
*Ett jordskalf kommer tornet på Egils borg
att med ett förfärligt dån störta samman. Scenen
insvepes fullständigt i dimmor och töcken. —
Förhänget faller.*

RAGNARÖK

Hátt blæss Heimdallr,
horn er á loptí.

Völuspa.

I tidernas morgon,
då mäktiga asar,
visa och ädla,
ordnade världen,
lömska planer
Loke lade,
fördärfvets galdrar
Gullveig kvad.

På rättens runor,
som Odin ristat
till skapelsens lag
på Gungners skaft,
af ondskefull Loke
han listigt förleddes
sig själf att förgripa
och grusa sitt verk.

Ondskan ständigt
ondska aflar,
våld och orätt
styra världen,
intet mera
heligt aktas,
svärd blott svingas
i svekets tjänst.

Mimers källa
sjunker allt mera,
eviga urträdet
äldras och torkar,
nornorna rista
ragnaröks runor,
en virrig härfva
är Verdandis väf.

* * *

Genom blygrå moln
blickar Odins
blixtrande öga
med bleknad glans;

mörknande Alfröds
matta strålar
mäkta knappt tränga
till Midgard fram.

Hvinande vindar,
hvassa och kalla,
fara nu fria
fram öfver jorden.
Den svaga grönskan
svedes af frosten,
dödas af isig,
etterkall storm.

Gullveig sejdar
onda galdrar;
härjande farsot,
hunger och köld,
fimbulvinterns
vilda fador,
följa Hates
hemska här.

Hväsande flamma
vaferlågor,
bäfvande världsträdet
våndas och kvider,
från högsta kronans
heliga skymning
hornet faller
i Heimdalls hand.

* * *

Högt på Lidskjalf,
helga tornet,
Heimdall blåser
gjallarhornet;
genomträngande
toner skalla:
till kampen alla
korade kalla.

Mimers sofvande
söner ila
upp ur tusen-
årig hvila,

gripa väldiga
vapensmiden,
af Sindre smidda
för sista striden.

Fenrisulfvens
fjättrar slitas,
Nagelfars sista
fogar nitas;
fräcke Loke
med frigjord hand
stöter skeppet
ut från strand.

* * *

Heligt lugn dock ännu härskar
i de höga gudars salar,
och med Mimers visa hufvud
Valhalls herre länge talar.

Hvad som nu skall komma vet han,
vet, att väntad stund är inne,

men ej spår af grubbel längre
grumlar gudafaderns sinne.

Rustade i rika vapen
gudarna till tinget rida,
och af djärfva hjältar samlas
djupa led vid deras sida.

Ej om räddning mer man rådslår
— därtill räcker icke tiden —
Odins härskaröga endast
ordnar platserna i striden.

Hän till Vigrids vida slätter
Valhalls käcka kämpar tåga;
ädelst dödsförakt och stridslust
uti allas ögon låga.

* * *

Gudarnas hästars
guldskodda hofvar

dåna mot Bifrost
skimrande brohvalf —
men under tyngden
med brak af torndön
brister den höga,
heliga bron.

* * *

Till Vigrislättens
slagfält samlas
världsfördärfliga
vilda makter:
från öster nalkas
Nifelhels härar,
Muspels ledung
af Loke ledd.

I vester höjer
vilde ormen
öfver hafvet
högt sitt hufvud,

vrider sig våldsamt
i jotunvrede,
sprutar etter
upp mot skyn.

Från nordan storma
med strida hagel
köldens och frostens
fräcka tursar;
möta från söder
Suttungs söner
med svedande lågor
af svafveleld.

Främst af alla
Fjalars fader
svingar i handen
hämdens svärd;
på vapnets klinga
Valands runor
glöda med hemsk,
hotande glans.

— — — — —
— — — — —

Molnen ljusna
af ljugande blixtar,
fram genom luften
frustande simma
med glänsande manar
gudarnas hästar,
och vida skallar
valkyrjors sång:

"Valfaders öga
med välbehag hvilar
på härliga, höga
höfdingars fylken
och falla de tappra,
föra vi dem
till Valhalls höjder,
till Härfaders hem."

Valhalls tappra,
täta fylken
spränga mot jättars
djupa led:
fram mot Fenrers
vilda fränder,
fram mot Suttungs
söners här.

Ljungeldar lika
lansarna blixtra,
splittrande sköldars
skärmande skydd.
Röda runor
rista svärden,
jorden dricker
hjalteblod.

Hatfull Loke,
hemsk att skåda,
mot ljuse Heimdall
höjer vapen;

af hämdlust flamma
hans falska ögon,
den lömska munnen
hånfullt ler.

Lång och våldsam
varder striden,
men af vredgad
Vindlers slagsvärd
gudafiendens
grymma hufvud
skiljs från kroppen
med kraftigt hugg.

Ännu dock lefva
Lokes lemmar;
fyllda med frätande,
fruktansvärdt gift
borra sig hufvudets
spjutlika horn
in i Heimdalls
ädla bröst.

Blodig färgas
bleka solen,
fästets skimrande
stjärnor falla,
gräsligt tjuter
grymme Fenrer,
jublande högt
åt Heimdalls fall.

Fram mot etter-
sprutande ulfven
eldiga springarn
Valfader sporrar,
spränger framåt
med spjutet fälldt
och rigtande Gungner
mot Gullveigs son.

Men döfvad af ettern
Odin dignar.
Valhalls höge,
helige herre,

mänskors och gudars
mäktige fader
slukas af vidundrets
väldiga gap.

Då hoppar den tyste
Vidar af hästen —
den blygsamme hjälten,
den djärfve och starke;
i vilde ulfvens
vidöppna käftar
den väldige ställer
sin venstra fot.

Frustande giftig,
frätande fradga
Fenrisulfven
fåfängt biter —
tänderna mäkta
ej tränga igenom
barmhertighetens
heliga sko.

Det hvassa svärdet
svingar Vidar
och djupt i ulfvens
grymma hjerta
— hämnande så
sin höge fader —
han kraftigt stöter
det starka stål.

Mot ormen tågar
Trudvangs herre,
starkhetsbältet
bistert spänner,
fastare tag
om Mjölner fattar
och kastar hammarn
med asakraft.

Med krossadt hufvud
den hemske draken,
Midgardsormen,
faller till marken,

men Indride vacklar,
förgiftad af ettern,
och ned han störtar
den starke gud.

Fallen är Valhalls
väldige kämpe,
hämskri höjas
från einherjars här;
valkyrjors stridssång
som stormen dånar
till vapenbrakets
vilda brus.

Höjande svärdet
till dödande hugg
fram nu spränger
Surt emot Fröj. —
Hatets runor,
som Valand ristat,
båda hemskt
blodig hämd.

För gambanteinen
guden faller —
men, draget af jätte,
Jotunheims fall
in i vapnet
smidde Valand,
sejdande grufvig
galdersång.

Jättarnas ledung
af lågor förintas.
Djupens fjättrade
flammor lösas,
möta hväsande
vaferlågor
från Valhalls höga
bristande hvalf.

Jorden sjunker
i sjudande hafvet,
men Vidar och Mode,
Magne och Vale

till Mimers lyckliga,
leende lunder
rida nu bort
genom lågor och rök.

* * *

Rosig dimma varder röken. —
Renad vorden stiger jorden
upp ur hafvets djupa vågor:
glansbegjutet, strålomflutet
Balders rike, Breidablik.

På askens grenar, evigt gröna,
gunga fåglar lätt och sjunga
huldt om skär och härlig skönhet.
I den rena luften väna
himlen hvälfver högre hvalf.

Svunnen är nu svekets ålder,
återvunnen visdomsbrunnen,
Gudmunds helga gudamjöd.
På oskuldstidens taflor fridens
runor, som mistats, i guldets ristats
af den onämbare Gud.

— ❦ —
Pris: 2 kr. 50 öre.

